

Celulozno drvo. Zaštita je u načelu ista kao pri čuvanju u šumi. Sirovo četinarsko drvo treba da se hemijski zaštiti još u šumi i da kao takvo dođe na stovarište, gde je sušenje ovog artikla, uz povremeno prskanje u toku godine neobojenim fungicidima, glavni metod zaštite.

Velike rezerve celulognog drveta ne treba stvarati na šumskim stovarištima. Ove se rezerve normalno stvaraju pri fabrikama celuloze.

Železnički pragovi. Bukovi pragovi dužine 2,60 m., izvezeni u toku zime iz šume i propisno uvitlani na stovarištima na ranije opasani način, mogu bez primene hemijskih sredstava izdržati u dobrom stanju a najviše u prvoj fazi alteracije (kada ćelični zidovi nisu još degradirani) do jedne godine, pod uslovima da nema crvenog srca oko koga počinju procesi. Manji pragovi izdržavaju praktično dve godine. Hrastova beljika ima približnu trajnost bukove srčike, dok je sama srčika znatno otpornija.

Hemijsko tretiranje uvitlanih pragova, vrši se na način opisan u odgovarajućem poglavlju o čuvanju pragova u šumi. U obzir dolaze bukovi i četinarski pragovi, koje iz šume ne treba transportovati bez hemijske zaštite čela i krajeva. Na stovarištu prvo tretiranje pada posle topljenja leda na drvetu i vrši se svakih 30 dana u toku prve godine, kao i u šumi. Broj prskanja zavisi od učestanosti i količine vodenih taloga, kao i od vlažnosti i položaja stovarišta. Hrastove pragove bez beljike nije potrebno hemijski tretirati.

Telegrafski stubovi i direci. Zaštita je u svemu ista kao ona, koja je ranije izložena.

Ogrevno drvo. Metodi zaštite zasnivaju se jedino na brzom smanjenju vlage u drvetu. Način slaganja drveta opisan je u odgovarajućem odeljku o »Zaštiti drveta u šumi«. Na stovarištu treba voditi računa o potrebi premeštanja redova u surama i o širem međuprostoru između sura.

ZAŠTITA DRVETA NA PILANSKIM STOVARIŠTIMA

Glavni i opšti problemi pilanskih stovarišta mogu biti: velika vlažnost zemljišta, visoka prosečna relativna vlaga, korov i povijuše, podloge za vitlanje rezane robe i trupaca, higijenski uslovi, zaštita vitlova i sušenje građe u vitlovima.

Kao što se vidi, nepovoljni uslovi za čuvanje drveta na pilanama isti su kao i na drugim stovarištima. Na pilanskim stovarištima, zbog većih tehničkih i organizacionih uslova, mogući su efikasniji putevi saniranja prilika.

Pilane su često locirane na mestima dobrih saobraćajnih veza, u dolinama, pored reka, na površinama sklonim zabarivanju i paplavama i sl. Položaj pilana uslovljava i položaj stovarišta. Vrlo je teško i većinom nepraktično osnivati stovarišta na zdravijem i suvlijem terenu, uđaljenom od mašinskih hala i instalacija za sušenje drveta. Zbog toga se teži da se suvišna vlaga zemljišta veštački eliminiše tehničkim merama.

Za smanjivanje vlage zemljišta i njegovo isušivanje vrši se drenaža zemljišta. Mrežom kanala, koji dopiru do nepropustljivog sloja i dublje, prikuplja se suvišna vlaga, odnosno voda gornjeg sloja i odvodi u rečni tok, kanalizaciju i sl. Ova tehnička mera slična je onoj koja se sprovodi